

Wrocław, 6 sierpnia 2013 roku

WK.60/138/K-30/13

**Pan
Robert Łężny
Burmistrz Miasta Zawidów**

**Plac Zwycięstwa 21/22
59-970 Zawidów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 roku poz. 1113) przeprowadziła, w okresie od 6 maja do 2 lipca 2013 roku, kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Zawidów. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą a także ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano Panu Burmistrzowi w dniu podpisania.

Ponadto, w okresie od 26 czerwca do 2 lipca 2013 roku, została przeprowadzona kontrola problemowa gospodarki finansowej Zespołu Szkół Szkoły Podstawowej im. B. Chrobrego i Gimnazjum w Zawidowie. W wyniku tej kontroli stwierdzone nieprawidłowości wyeliminowano jeszcze w trakcie kontroli, nie stwierdzono innych nieprawidłowości, stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego.

Poza potwierdzeniem prawidłowości wykonywanych zadań, kontrola przeprowadzona w Urzędzie Miejskim wykazała też nieprawidłowości i uchybienia, spowodowane niewystarczającą starannością w przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa oraz wewnętrznych uregulowań dotyczących gospodarki finansowej. Część nieprawidłowości została usunięta w czasie prowadzenia czynności kontrolnych, co należy ocenić pozytywnie.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły niżej wskazanych zagadnień:

W zakresie księgowości

Prowadzone przez Referat Inwestycji i Mienia Komunalnego Urzędu pomocnicze księgi inwentarzowe środków trwałych, obejmujące ewidencję analityczną gruntów gminnych, nie były uzgadniane od 2004 roku z ewidencją syntetyczną na koncie 011 „Środki trwałe”, co było niezgodne z przyjętymi przez jednostkę zasadami (polityka) rachunkowości (§ 11 załącznika nr 2 do zarządzenia Burmistrza Miasta nr 14/2012 z 8 marca 2012 roku) zobowiązującymi do corocznego uzgadniania obu ewidencji.

Nie zaksięgowano na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności” kwoty 1.820,20 zł, stanowiącej przeterminowane należności podatkowe, występujące w rozliczeniach z dłużnikiem N000221, pomimo iż decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Zgorzelcu postępowanie egzekucyjne wobec ww. zostało umorzone w związku z brakiem skutecznej egzekucji. Było to niezgodne z zasadami postępowania, określonymi w załączniku nr 6 do zarządzenia nr 14/2012

Burmistrza Miasta Zawidowa z dnia 8 marca 2012 roku w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miejskim w Zawidowie, które stanowią, że odpisowi aktualizującemu z tytułu podatków podlegają należności przedawnione, na które wystawione jest postanowienie Naczelnika US w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego.

W zakresie wydatków

Umowa nr 35/DT/2009 z 5 maja 2009 roku, na wykonanie usługi związanej z opróżnianiem pojemników do selektywnej zbiórki odpadów ustawionych na terenie Miasta Zawidów w okresie od dnia 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku zawarta była bez stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Aneksem z dnia 28 października 2010 roku przedłużono termin jej obowiązywania do 31 grudnia 2011 roku, aneksem z 4 listopada 2011 roku do 31 grudnia 2012 roku i aneksem z dnia 6 grudnia 2012 roku do 30 czerwca 2013 roku. Wydatki z tego tytułu wyniosły w 2010 roku 29.425 zł, w 2011 roku 31.037,50 zł, w 2012 roku 32.400 zł tj. przekroczyły wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14.000 euro, określoną w art. 4 pkt 8 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 roku nr 113, poz. 759 ze zm.) już przy pierwszej zmianie terminu obowiązywania umowy (na 2011 rok).

W zakresie dochodów budżetowych

Kontrola wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na 2012 i 2013 rok wykazała, iż w 4. przypadkach na 15. objętych kontrolą wystąpiły nieprawidłowości polegające m.in. na: niedokładnym przeliczaniu hektarów fizycznych użytków rolnych na hektary przeliczeniowe, błędnym stosowaniu stawki podatkowej dla wymiaru podatku rolnego oraz niewłaściwym zaliczaniu gruntów do powierzchni gospodarstwa rolnego. Podatnikowi R000260 zawyżono o 0,0885 ha przeliczeniowe powierzchni gruntów gospodarstwa rolnego (w decyzji wymiarowej przyjęto do opodatkowania 2.6152 ha, zamiast 2.5267 ha), co skutkowało zawyżeniem wymiarem podatku o 33 zł. Podatnikowi R000254 zaniżono o 0,1559 ha przeliczeniowe powierzchni gruntów gospodarstwa rolnego do opodatkowania (w decyzjach wymiarowych zarówno na 2012 r. i 2013 rok przyjęto do opodatkowania 3,6908 ha zamiast 3,8467 ha) co skutkowało zaniżeniem wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego o 59 zł. Podatnikowi R000276 niewłaściwie zaliczono grunty do powierzchni gospodarstwa rolnego, co skutkowało zaniżeniem wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego łącznie w kwocie 144 zł na etapie wydanych decyzji wymiarowych na 2012 r. i 2013 rok. Podatnikowi R000197 prowadzącemu w 2012 roku gospodarstwo rolne zastosowano nieprawidłową stawkę podatku na etapie sporządzania decyzji wymiarowej, ponieważ opodatkowano 0,0823 ha fiz. użytków rolnych (RIVa) stawką dla pozostałych gruntów rolnych, zamiast stawką ustaloną dla gruntów gospodarstw rolnych po przeliczeniu na ha przeliczeniowe.

Powyższe nieprawidłowości wystąpiły w następstwie nieprzestrzegania przez organ podatkowy przepisów art. 2 i 4 ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 roku nr 136, poz.969 ze zm.).

W próbie sześciu podatników podatku od środków transportowych objętych kontrolną próbą, stwierdzono przypadek przyjęcia i zaakceptowania przez organ podatkowy deklaracji podatnika

D000937 pomimo, iż nie zawierały one pełnych informacji niezbędnych do prawidłowego opodatkowania środków transportowych. W przedmiotowych deklaracjach brak było bowiem danych o rodzaju zawieszenia trzech pojazdów (samochodu ciężarowego, naczepy, ciągnika siodłowego) zgłoszonych do opodatkowania. Powyższe informacje były niezbędne do prawidłowego zastosowania stawek podatkowych, określonych przez Radę Miejską w Zawidowie w uchwale nr XXX/135/2012 z 30 października 2012 roku w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych na 2013 rok.

W dwóch przypadkach (na siedem objętych kontrolą próbą) stwierdzono brak wyczerpujących działań egzekucyjnych, czego przejawem był m.in. brak wystawienia tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe podatników N000745 i N001259. Stanowiło to niedopełnienie przez organ podatkowy obowiązków określonych w przepisach §§ 2, 3 i 5 rozporządzeniu Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. Nr 137, poz. 1541 ze zm.).

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

Wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w okresie objętym kontrolną nie spełniały warunków określonych w art. 35 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 roku nr 102, poz. 651 ze zm.), ponieważ nie zostały sporządzone i podane do publicznej wiadomości przez właściwy organ gminy. Przedłożone do kontroli wykazy nieruchomości podpisane zostały jedynie przez pracownika Urzędu, zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. mienia komunalnego i rolnictwa. Nie zostały one podane do publicznej wiadomości w sposób określony w cyt. wyżej przepisach prawa (prasa lokalna, strony internetowe urzędu, tablica ogłoszeń gminy), natomiast w przypadku nieruchomości przeznaczonych do wdzierżawienia wykazy nieruchomości nie zostały sporządzone w ogóle.

Wysokość wadium przetargowego związanego ze sprzedażą gminnych nieruchomości w drodze przetargu nieograniczonego (w 3. przypadkach na 6. objętych kontrolą) została ustalona niezgodnie z przepisami § 4 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. nr 207, poz. 2108), ponieważ w 2 przypadkach wadium ustalono poniżej 5% ceny wywoławczej, a w 1 przypadku wadium ustalono powyżej 20% ceny wywoławczej. Podane wyżej przepisy zobowiązują do ustalania wadium w wysokości nie niższej niż 5% ceny wywoławczej i nie wyższej niż 20% tej ceny.

Do publicznej informacji nie podawano wyników przeprowadzonych przetargów na sprzedaż nieruchomości, czym nie dopełniono obowiązków wynikających z przepisów § 12 cyt. wyżej rozporządzenia. Powyższe przepisy stanowią m.in., że właściwy organ podaje do publicznej wiadomości, wywieszając w siedzibie właściwego urzędu na okres 7 dni informację o wynikach przetargu (...).

Ustanowiony przepisami Rady Miejskiej w Zawidowie w uchwale nr XXXVII/217/2001 z 28 czerwca 2001 roku obowiązek ponoszenia kosztów wyceny oraz dokumentacji geodezyjnej przez nabywców lokali mieszkalnych zbywanych w drodze bezprzetargowej (zapis w treści § 6 uchwały) był w myśl przepisów art. 35, w związku z art. 25 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce

nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 roku nr 102, poz. 651 ze zm.) działaniem naruszającym prawo. Kierując się orzecznictwem należy wskazać, że wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 24 stycznia 2012 roku, sygn. akt I OSK 1807/11 uznaje przerzucanie ww. obowiązku na nabywców za sprzeczne z postanowieniami ustawy o gospodarce nieruchomościami. Stosownie do treści art. 25 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami dysponenti mienia publicznego są jedynymi podmiotami zobowiązanymi do zapewnienia wyceny nieruchomości. W przypadku sprzedaży gminnych lokali mieszkalnych, żądano od ewentualnych nabywców wpłaty zadatku w kwocie 500 zł na poczet pokrycia kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży, w tym kosztów wyceny, wypisów z rejestru gruntów, sporządzenia map itp. Dokonanie tej wpłaty było podstawą do zlecenia przez gminę dokonania wyceny nieruchomości przez rzeczoznawcę.

W kontrolnej próbie, obejmującej sześciu dłużników z tytułu niewniesionych opłat za wieczyste użytkowanie gruntów, stwierdzono, że jedynym działaniem wobec dłużnika W000316, posiadającego zaległości w kwocie 2.052 zł, było wysłanie wezwania do zapłaty zaległości, brak było innych czynności zmierzających do wyegzekwowania zadłużenia w tym w drodze postępowania sądowego, co naruszało przepisy ustawy z 17 listopada 1964 roku - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. nr 43, poz. 296 ze zm.).

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie powszechności stosowania przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2010 roku nr 113, poz. 759 ze zm.).
2. Uzgadnianie na koniec każdego roku danych ewidencji analitycznej obejmującej grunty gminne z księgową ewidencją syntetyczną na koncie 011 „Środki trwałe”, stosownie do przyjętych zasad (polityki) rachunkowości Urzędu.
3. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. nr 137, poz. 1541 ze zm.), w szczególności w zakresie każdorazowego wystawiania tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe.
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 roku nr 102, poz. 651 ze zm.) w zakresie:
 - a) ponoszenia przez gminę kosztów wykonania operatów szacunkowych (art. 35, w związku z art. 25 ust. 1 ustawy),
 - b) sporządzania wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz do oddania w dzierżawę w sposób określony w art. 35 tej ustawy.

5. Przestrzeganie przepisów ustawy z 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2006 roku nr 136, poz.969 ze zm.), w szczególności w zakresie prawidłowego przeliczania hektarów fizycznych gruntów użytków rolnych na hektary przeliczeniowe, stosowania właściwych stawek podatkowych oraz zaliczania właściwych gruntów do powierzchni gospodarstwa rolnego w celu prawidłowego wymiaru podatku rolnego.
6. Podejmowanie działań, zgodnych z przepisami ustawy z 17 listopada 1964 roku - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. nr 43, poz. 296 ze zm.), w celu wyegzekwowania należności gminy z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie gruntów gminnych.
7. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. nr 207, poz. 2108 ze zm.), w zakresie:
 - a) ustalania wysokości wadium przetargowego związanego ze sprzedażą gminnych nieruchomości w wysokości określonej w § 4 ust. 2 rozporządzenia,
 - b) podawania do publicznej informacji wyników przeprowadzonych przetargów w sposób ustalony w § 12 rozporządzenia.
8. Przestrzeganie unormowań wewnętrznych Urzędu w zakresie zasad dokonywania odpisów aktualizujących należności, w szczególności w zakresie księgowania na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności” na podstawie decyzji właściwych organów egzekucyjnych o umorzeniu postępowania egzekucyjnego kwot nieściągalnych należności podatkowych.
9. Wyeliminowanie pozostałych nieprawidłowości i uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Andrzej Pilarski

Przewodniczący Rady Miejskiej

w Zawidowie